

Engel in de nacht

nieuwsbrief, najaar 2011

itp
SCHOOL VOOR LEVEN EN WERK

Inhoud

Ten geleide _ 3	Leven _____ 4	Opleidingen _____ 16	Werk _____ 22
<i>Lezingen</i>	5	<i>Opleidingen</i>	17
De engelen in de nacht	5	De Driejarige Opleiding	17
Creativiteit en de levensfasen	5	Persoonlijk Jaar	17
Onze tijd, tussen ondergang en opgang	6	Instrument voor Hulp	17
Loslaten, loslaten, loslaten	6	De Juiste Maat	17
De loterij van goedkeuring	6	<i>Vervolgaanbod na de opleidingen</i>	18
Lijden	6	De Dromenopleiding	18
Meditatie als levenshouding	7	De Energetische Opleiding	18
Je plek in het gezin	7	De Opleiding Psychodramatische werkvormen	18
Goede voornemens	7	Supervisietraject Energetisch werk	18
<i>Themadagen op zaterdag</i>	8	<i>Studie en retraites</i>	19
Licht op je schaduw	8	Kerstretraite: Eenvoudig leven!	19
Durven dromen	8	Diepte in je leven	19
Het hart op de tong	9	In gesprek met _____ 20	
<i>Groepen en workshops</i>	9		
Mindfulness, meditatie en beweging	9		
Je lichaam als bron van wijsheid	10		
Tijd voor verandering!	10		
Afscheid en rouw	11		
Scheppingskracht van het vrouwelijke	11		
Zijn we nog samen?	12		
<i>Jongeren</i>	12		
Met meer vertrouwen de toekomst in	12		
Je eigen weg gaan	13		
Themablokken	13		
<i>Winterintensive</i>	14		
<i>Individuele begeleiding</i>	15		
<i>Retraites en bezinningstochten</i>	15		
Zomerretraite	15		
Bergtocht in Zwitserland	15		
Woestijntochten in Egypte	15		
			<i>Organisatieontwikkeling en Loopbaanbegeleiding</i> 23
			<i>Lezingen</i> 23
			Bezielend leiderschap in deze tijd 23
			Overgangen in het werk 24
			Meer werking door minder te doen 24
			<i>Themadag</i> 24
			Aankondiging 24
			<i>Workshops</i> 25
			Als je afscheid moet nemen van je werk 25
			Spelen met weerstand 25
			<i>Groepen</i> 26
			Naar een realistisch zelfbeeld 26
			Bezieling in je loopbaan 26
			Bezieling in je leraarschap 27
			<i>Individuele loopbaanbegeleiding</i> 27
			<i>Opleidingen</i> 28
			Masterclass Bezielend Leiderschap 28
			De Juiste Maat en Instrument voor Hulp 28
			<i>In Company aanbod</i> 29
			<i>Onze projecten in organisaties</i> 29
			Ontwikkeling van de leider en de organisatie 30
			De organisatie als kring 31
			<i>Colofon</i> 31
			Tot besluit _____ 32

In deze nieuwsbrief en op onze website staat ons programma t/m december 2011. De volgende nieuwsbrief verschijnt in de winter.

Wij noemen onszelf School voor Leven en Werk, omdat wij erop gericht zijn mensen te inspireren om op alle gebieden van hun bestaan een innerlijk vrij, creatief en gevend mens te zijn. Het gaat ons om meer dan heling van een pijnlijk verleden en een inzicht in waarom je zo geworden bent. Ons uiteindelijke doel is om mensen in aanraking te brengen met de rijkdom en vervulling die het geeft, om als een bezielde mens in de wereld te staan en als zodanig iets te betekenen voor je omgeving.

Om zo hulp te zijn voor onze deelnemers, brengt ons als begeleiders in de opleidingen voortdurend nederigheid en verwondering. Nederigheid, omdat we merken dat wij niets kunnen bewerkstelligen in de ander. Wij kunnen slechts een bedding scheppen, waarin de ander zijn persoonlijke antwoorden zoekt op de vragen die hij heeft. En verwondering, omdat we voortdurend ervaren dat er hulp is, gevraagd en ongevraagd en in allerlei gestalten. Zoals de kokkin van de locatie die iets tegen je zegt. Een ongelukje dat je met beide benen op aarde zet. Of in de gestalte van een dorstige hond die, in onderstaand verhaaltje, Shibli (een soefi) naar het Pad heeft geleid.

... Op een dag zag ik de hond, bijna dood van de dorst, aan de rand van het water staan. Steeds als hij naar zijn weerspiegeling in het water keek, werd hij bang en verwijderde zich, omdat hij dacht dat het een andere hond was. Tenslotte, toen de nood drong, wierp hij zijn vrees van zich af en sprong in het water. Daarop verdween die andere hond...

Heel vaak verschijnt in onze groepen hulp in de vorm van een droom, als een 'engel in de nacht'. Het werken met dromen is van oudsher een van de pijlers van onze opleidingen. Dromen leiden je door de projecties die je van jezelf hebt gemaakt heen, naar wie je in essentie bent. We zouden de rijkdom en hulpkracht van dromen graag willen delen met meer mensen. Vandaar dat Bas Klinkhamer met zijn team het afgelopen jaar druk doende is geweest om een dvd te maken, die mensen zal helpen hun eigen dromen of die van een ander, beter te begrijpen.

Deze dvd 'Het geschenk van je dromen' zal in november uitkomen. Een interview met Bas en zijn team staat verderop in de nieuwsbrief. Bovendien starten we in oktober 2011 een nieuwe Dromenopleiding, die toegankelijk is voor alle mensen die bij ons een opleiding hebben gevolgd.

Verder zijn ten tijde van dit schrijven de evaluaties geweest van het Persoonlijk Jaar nieuwe stijl. Uit de reacties van de deelnemers blijkt dat de nieuwe opzet goed werkt. Onze inschatting is ook dat dit eenvoudiger en lichter Persoonlijk Jaar, beter aansluit als voorbereiding op onze Driejarige Opleiding. Komend jaar zullen we dit traject weer aanbieden zowel in oktober als in februari 2012. In november 2011 starten we ook een Persoonlijk Jaar in België.

In deze nieuwsbrief kun je, naast ons gebruikelijke aanbod van lezingen, studiedagen en groepen, weer vele nieuwe initiatieven vinden. Hans Wopereis start in het najaar een nieuw jaartraject 'Masterclass Bezielend Leiderschap', voor mensen die in onze samenleving eindverantwoordelijke functies bekleden. Tevens geeft hij een lezing 'Onze tijd, tussen ondergang en opgang'. Een bevlogen pleidooi voor veranderingen in ons doen en denken, als het gaat over hoe wij omgaan met de wereld om ons heen.

Tot slot vertellen we met genoegen dat we binnenkort verhuizen naar een groter pand aan de overkant van de Marspoortstraat. We zijn er blij mee, want door de uitbreiding van ons werk was een ruimer kantoor nodig.

Bij deze nodigen we je uit om onze nieuwsbrief te lezen. En we hopen dat het bijdraagt aan het wekken van de dromen in je leven, overdag en 's nachts.

- Bertie Hendriks, Bas Klinkhamer en Hans Wopereis

Leven

Persoonlijke ontwikkeling en inspiratie

Kosten en reserveringen

De kosten voor het bijwonen van een lezing of thema-avond bedragen € 10, tenzij anders vermeld en inclusief koffie/thee in de pauze.

Reserveren via onze website www.itip.nl.

Mocht na reservering blijken dat je verhinderd bent, dan willen we je met klem verzoeken dit aan ons door te geven. Het gebeurt helaas nog regelmatig dat mensen op de valreep niet op komen dagen en we een ander onnodig teleur moeten stellen.

Bijzondere lezingen

Soms worden we gebeld door een stichting of ideële organisatie met de vraag of wij voor hen een lezing willen geven in het kader van een jaarbijeenkomst of een reeks lezingenavonden. We zijn daar in principe altijd toe bereid, mits het onderwerp bij ons past en onze agenda's het toelaten. U kunt hiervoor contact opnemen met ons secretariaat.

De engelen in de nacht

Bas Klinkhamer

Dromen worden ook wel de engelen in de nacht genoemd en niet voor niets. Volgens vele mystieke tradities gebeurt er in de nacht veel meer dan alleen de simpele slaap. In de nacht gaat de ziel naar plekken waar hij geschoond, geheeld en opgeladen wordt, zodat de dag weer hernieuwd tegemoet kan worden getreden. Het is hierbij wel van belang dat je met aandacht de nacht ingaat. Dan is het mogelijk om in de nacht antwoorden te vinden op vragen die je bezighouden, om in aanraking te komen met lichtwezens die je helpen en om nieuwe inzichten te krijgen. In deze lezing vertel ik over de schoonheid van de nacht, en over de concrete invloed die de spirituele dimensie van de nacht kan hebben op je dagelijks bestaan. Want hoe komt het toch dat je uit de ene nacht verkwikt en uitgerust wakker wordt en uit de andere nacht doodmoe en gespannen? Ook vertel ik over het omgaan met slape-loosheid, het bewustzijn in dromen en nachtmerries en het contact met overledenen in dromen.

vr 16 september om 20.00 uur
Amsterdam, De Roos
P.C. Hoofstraat 183

reserveren via onze website

Creativiteit en de levensfasen

Bertie Hendriks

De creativiteit waarmee je het leven tegemoet treedt, drukt zich in de diverse levensfasen verschillend uit. Als kind schep je een grenzeloze wereld, waarin fantasie en realiteit nauwelijks gescheiden zijn. Als tiener of als adolescent heb je een sterke experimenteerdrang, die allerlei originele vormen en ervaringen met zich meebrengt. Zo biedt iedere fase bepaalde kwaliteiten en vrijheden, die in het vervolg van je leven meegenomen kunnen worden. Deze avond kijk ik vanuit de lijn van de levensfasen naar de creativiteit in je bestaan als volwassene. Ik ga in op het spel van vorm en leegte, dat ten grondslag ligt aan ware creativiteit. Kun je vormen loslaten die je in de weg staan en omarm je de leegte, die noodzakelijk is als het creatieve begin van iets nieuws? Hoe vrij mag je dromen en fantaseren? Als volwassene vraagt creatief leven de moed om te veranderen en je verlangens te volgen op het gebied van relaties en werk. Picasso zei: *'Ik doe altijd wat ik niet kan, zodat ik kan leren hoe ik het moet doen.'* Hoe blijf jij creatief?

wo 21 september om 20.00 uur
Utrecht, Lazuli Cursuscentrum
Oudegracht 243 a/d Werf

reserveren via onze website

Lezingen

Onze tijd, tussen ondergang en opgang

Hans Wopereis

We hebben in deze tijd op vele vlakken met crisis te maken. Onze grondstoffen raken steeds meer uitgeput, het ecosysteem is oververhit, de wegen zijn verstopt, meer en meer werknemers raken opgebrand, veel huwelijken worden verbroken en steeds meer kinderen zijn overactief. Achter onze ongekende materiële overvloed heerst een groeiend onbehagen: bijna één miljoen Nederlanders slikken antidepressiva. Het is duidelijk dat er iets ten onder gaat; een manier van leven, van denken en doen. Maar tegelijkertijd bloeit er ook iets op, het is nog klein, maar het wordt steeds krachtiger en invloedrijker. De kracht van creatieve eenlingen die elkaar vinden in de wens het grotere geheel niet langer uit te putten, maar juist te verrijken. Mensen die wensen te leven en werken vanuit bezieling; vanuit een groeiend overstijgend besef van verbondenheid met alles om hen heen. Over beide bewegingen wil ik spreken: over de strijd die gaande is, en vooral over wat jij als individu in deze overgangstijd kan bijdragen.

wo 27 september om 20.00 uur (€ 12,50)
Amersfoort, De Kamers, Wezeperberg 1
reserveren uitsluitend via www.dekamers.nl

di 22 november om 20.00 uur (€ 10)
Leeuwarden, Stenden Hotel, Rengerslaan 8
reserveren via onze website

Loslaten, loslaten, loslaten

Herma Meulenkamp

Een leraar nam zijn leerlingen mee naar een open plek. Daar bond hij een kalebas gevuld met rijst, aan een paal. Er kwam een aap, die zijn hand door het gat in de kalebas stak. Helaas kreeg hij zijn vuist gevuld met rijst, er niet meer uit. Een luipaard liep langs en verslond de aap. De leraar onderwees, dat niet de rijst of de kalebas de valstrik was, maar het onvermogen van de aap om los te laten.

Gelijk de aap, kost het ons moeite om los te laten wat we hebben en wat we goed kennen. Bezit, gedragspatronen, relaties... alles willen we houden zoals het is. We hechten niet alleen aan wat geluk brengt, we gaan zelfs zover dat we ook vasthouden aan wat lijden veroorzaakt. Woede en angst worden soms jarenlang als last meegedragen. Loslaten betekent altijd het toelaten van het onbekende. En durf je dat, in onzekerheid zijn? Het is de kern van ons leven dat er geen zekerheid of continuïteit bestaat. Alles verandert steeds. Daarom deze lezing over de kunst van het loslaten.

wo 12 oktober om 20.00 uur
Maastricht, Bernhard Lievegoedschool
Leuvenlaan 35

reserveren via onze website

De loterij van goedkeuring

Antien Voigt-Aletrino

Wanneer je op zoek bent naar liefde en waardering en je dat krijgt van de ander, lijkt je de sleutel van het paradijs in handen te hebben. Maar als de ander je dat de volgende keer niet geeft, voel je je afgewezen. Op die manier kan een compliment je hele dag goedmaken, terwijl een kritische opmerking 'm volledig kan verpesten. Je houdt jezelf constant in de gaten om te zien of je terrein wint of verliest in deze loterij van goedkeuring. Zo ben je steeds op de omgeving gericht in plaats van op het autonome in jezelf. Hoe je met je gedachten omgaat is bepalend voor hoe je met de ander omgaat. In deze lezing wil ik vertellen over hoe je in vrijheid kan leven met de ander. Als je de projecties op de buitenwereld durft los te laten, kom je uit bij jezelf. Het wordt eenvoudiger en meer gefocust; je bent geen afgeleide meer, maar het middelpunt van je bestaan. Je krijgt waardering voor jezelf, je wordt zichtbaarder en geloofwaardiger in hoe je denkt, voelt en handelt.

di 1 november om 20.00 uur
Tilburg, SEW gebouw
Boomstraat 131

reserveren via onze website

Lijden

Ellen van Damme

There is a crack in everything, that's how the light gets in. (L.Cohen)

We kunnen er niet omheen, leven is niet alleen genieten maar ook lijden. Er is het lijden aan het lot dat je treft zonder dat je er enige invloed op hebt, zoals aan ziekte, ouderdom, pijn en verlies. En er is het lijden dat je zelf creëert, doordat je het leven naar je hand wilt zetten en merkt dat dit niet lukt. Of het nu gaat om dit zelfgecreëerde lijden of om het lot, het liefst wenden we ons ervan af. Waar we van buitenaf getroffen worden, liggen ontkenning, verharding en wanhoop op de loer. En waar we het zelf bewerkstelligen, zijn we dikwijls maar moeizaam bereid te kijken naar ons eigen aandeel. Een ander, creatiever antwoord is echter ook mogelijk. Eén waarbij je het lijden aanvaardt en je je hart, hoe lastig ook, open houdt. Zodat je inziet wat je over jezelf hebt afgeroepen en tot ommekeer kan komen. En dat je een antwoord gaat geven op het lijden dat je overkomt. Zo kan zelfs het ongewenste lijden je tot een vrijer en lichter mens maken.

do 3 november om 20.00 uur
Amersfoort, Bergkerk
Dr A. Kuyperlaan 2-4

reserveren via onze website

Meditatie als levenshouding

Marthe van der Noordaa

Meditatie wordt vaak geassocieerd met afzondering in stilte, maar hier gaat het om een meditatieve levenshouding die te vinden is te midden van het dagelijks bestaan. Het is een houding van totale aanwezigheid die je in het hier en nu brengt en tot ontspanning leidt.

We zijn in deze drukke tijd vaak gericht op de toekomst en niet echt aanwezig in wat we doen. Totale aanwezigheid brengt je in contact met de rust en ruimtelijkheid die onder alles aanwezig is, ook in jezelf. Maar het vraagt ook van je dat je je gedrevenheid loslaat en de (vaak weerbarstige) werkelijkheid neemt zoals die is. Een eerste reactie op lastige situaties, conflicten, of heftige emoties is om je ervan af te wenden. Als je dat niet doet en je werkelijkheid omarmt, blijkt er onder iedere verwikkeling een ruimtelijke vrijheid te zitten; een opening waarin je het scheppende principe weer kunt ervaren. Graag spreek ik op deze lezing over hoe je contact kunt krijgen met deze meditatieve houding in de drukke dagelijkse werkelijkheid.

vr 18 november om 20.00 uur
Deventer, Latijnse School
Grote Kerkhof 6

reserveren via onze website

Welk zielsverlangen schuilt er achter jouw goede voor-nemen?

Je plek in het gezin; broederen zusterschap in je leven

Arianne Wopereis-Bruijn

Was je de oudste, jongste, middelste, enig kind of de zoveelste in de rij? De plek die je had in het gezin heeft een grotere invloed dan je zou denken. Soms bewust, maar veel vaker onbewust, spelen de patronen en ervaringen van destijds in ons contact met collega's en vrienden, een grote rol. Maar ook in het huidige contact met onze inmiddels volwassen broers en zussen, kan er nog heel wat onnodige onvrijheid liggen. De plek die jij vroeger in het gezin had, brengt bepaalde gevoelens met zich mee; gevoelens van jaloezie, oververantwoordelijkheid, concurrentie of minderwaardigheid. Door deze gevoelens en patronen te herkennen, kunnen de onderliggende verlangens en kwaliteiten weer vrij komen. Dan ontstaat de mogelijkheid om opnieuw creatieve en scheppende verbindingen aan te gaan met de mensen om je heen. Zoals met je vrienden en collega's, die in de ruimere zin van het woord ook onze broeders en zusters zijn. Een lezing over de belemmeringen en de mogelijkheden die jij hebt meegekregen, vanuit de plek die je had in het gezin.

wo 14 december om 20.00 uur
Utrecht, Lazuli Cursuscentrum
Oudegracht 243 a/d Werf

reserveren via onze website

Goede voornemens

Mirjam Tirion

Goede voornemens blijken elk jaar weer gemakkelijker gemaakt dan uitgevoerd. In het streven naar verandering - of je je nou voornam minder te snoepen, meer te mediteren of aardiger te zijn voor je geliefde - kom je oog in oog te staan met discipline en de weerstand die je daar tegen hebt. We associëren discipline vaak met moeten: jezelf dingen ontzeggen, met doorzetten en wilskracht. En niet met toestaan, met verlangen en vertrouwen. We zetten discipline in om te strijden tegen een neiging van onszelf, in plaats van voor een verlangen. Discipline is verbonden met het woord 'discipel': je bent gedisciplineerd omdat je niet alleen wilt strijden tegen iets, maar vooral omdat je het in dienst wenst te stellen van iets waar je van houdt. Welk zielsverlangen schuilt er achter jouw goede voornemen? Welke weerstand treedt naar voren als je probeert iets te veranderen in je bestaan? In deze lezing kijken we naar je goede voornemens, de vormen van weerstand, maar vooral ook naar het onderliggende verlangen, dat deze innerlijke strijd de moeite waard maakt.

do 19 januari om 20.00 uur
Amsterdam, De Roos
P.C. Hoofstraat 183

reserveren via onze website

Themadagen op zaterdag

Licht op je schaduw

Gert Stegeman

Voor alle themadagen geldt dat er een inleiding is en de inhoud daarvan persoonlijk wordt gemaakt. Deze dagen zijn afzonderlijk te volgen.

Kosten per themadag en inschrijving

Opleidingskosten € 70; verblijfkosten € 30 inclusief koffie/thee; lunch zelf meenemen.

Inschrijven via onze website www.itip.nl.

Betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website.

Ieder van ons heeft mooie kanten, maar ook eigenschappen die minder fraai en wenselijk zijn. In je schaduw zitten die gevoelens en eigenschappen die je van jezelf liever niet ziet, of waarvan je denkt ze niet in huis te hebben. Je hebt de neiging ze te onderdrukken, ontkennen of negeren. Soms komen ze dan vervormd naar buiten: in een uitbarsting, een cynische opmerking, een aanval van jaloezie of wat dan ook. Het is vaak ook aanleiding tot conflicten met anderen, omdat je op hen projecteert wat je van jezelf hebt buitengesloten. Het niet kennen van je schaduw is zonde, want daardoor staan ook de kracht en de kwaliteiten die erin verscholen liggen, niet tot je beschikking. Of je ervaart dat maar een deel van je kwaliteiten wordt benut. Gelukkig gaat niets verloren, je schaduw neem je altijd mee en is een schatkamer boordevol potentie. Tijdens deze actieve studiedag gaan we op zoek naar die eigenschappen die bij jou in het donker zijn beland. Door ze weer in het licht te zetten, kunnen de kracht en energie die er in verborgen liggen, vrij ingezet worden in je dagelijkse bestaan.

za 1 oktober van 10.00 - 16.30 uur
Utrecht, Lazuli Cursuscentrum
Oudegracht 243 a/d Werf

Durven dromen

Mitzi Gras

*'Droom je dromen groot genoeg.
Ze worden steeds kleiner, totdat
ze op de aarde zijn geland'
(Indiaans spreekwoord)*

In het dagelijks leven zijn we vaak druk bezig met het bereiken van ambities en doelen die we onszelf stellen. Zorgvuldig stippelen we onze plannen uit die passen in ons plaatje. Dit levert weliswaar een gevoel van zekerheid en continuïteit op, maar kan ten koste gaan van het vervullen van onze wezenlijke verlangens en onze levenslust. Ook al neemt een knagend gevoel van onvrede of onrust dan bezit van ons, toch gaan we dikwijls door met hetzelfde, in de hoop dat het vanzelf oplost. Als je een andere werkelijkheid wilt creëren, is het belangrijk jezelf toe te staan vrijelijk te dromen over jouw ideale werk of leven. Immers, je zielsverlangens laten zich niet vangen in rationele stappenplannen of door teveel denken. Zij drukken zich wel uit in je (dag)dromen, je fantasieën, mijmeringen of plotselinge invallen op onverwachte momenten. Op deze dag neem ik je mee in een creatief proces van schepping. Door middel van visualisatie en beeldend werk, worden jouw diepste verlangens en dromen zichtbaar. We onderzoeken wat

deze beelden je precies te zeggen hebben en wat je tegenkomt als je ze als concrete leidraad gaat nemen voor je leven en/of je werk.

za 12 november van 10.00 - 16.30 uur
Amersfoort, Synergos
Regentesselaan 21
(2 minuten lopen vanaf het station)

Groepen en workshops

Het hart op de tong

Judith Klamer

Je uitspreken en eerlijk zeggen wat je denkt, is niet altijd makkelijk. Uit angst voor het oordeel en de afwijzing van de ander of omdat je niet wilt kwetsen, kan het zijn dat je je inhoudt. Je weet niet zeker of je je eigen innerlijke stem kunt volgen. 'Klopt het wel wat ik wil zeggen?' Op zo'n moment is er weinig vertrouwen dat jij je kunt laten horen en dat je gehoord mag worden. Tegelijkertijd is er een groeiend besef dat het noodzakelijk is om je te gaan uiten, omdat het je anders teveel belemmert. Deze dag biedt je de ruimte om uit te zoeken wat je precies wilt zeggen: je verlangen, je waarheid, misschien een geheim. Maar ook simpelweg je mening, wat je niet meer wilt, waar je grenzen liggen of waar je nog tijd nodig hebt. Wat het ook is, het mag gezegd worden; stotterend, fluisterend, hakkend. Op je eigen manier, maar wel zodanig dat een ander je kan horen. Zo geef je expressie en vorm aan jouw boodschap. Ook maken we deze dag de koppeling naar je dagelijks leven; op welke gebieden zou je meer het hart op de tong kunnen dragen?

za 3 december van 10.00 - 16.30 uur
Utrecht
Veeartsenijstraat 167

Wie zijn
stilte
verliest,
verliest
zichzelf en
daardoor
zijn relatie
tot de
wereld.

Mindfulness, meditatie en beweging

zes avonden en een dag

Judith Klamer (Zwolle)
Mirjam Tirion (Den Haag)
Erik Schutten (Enschede)

Wie zijn stilte verliest, verliest zichzelf en daardoor zijn relatie tot de wereld. (David Dewulf)

Velen van ons hebben het erg druk. Er komen talloze indrukken op ons af en er moet van alles. Rust en stilte zijn een schaars goed geworden, zowel om ons heen als binnen in onszelf. Tegelijkertijd is er het verlangen om stil te worden en aandacht te geven aan dat wat er is. Door met volle concentratie in het moment te zijn en zonder oordeel waar te nemen wat zich aandient, vindt verdieping plaats en ervaar je als vanzelf mededogen. Het maakt je milder. Middels meditatie, aandachtsoefeningen en beweging, word je uitgenodigd telkens terug te keren naar jezelf en de essentie te beleven van alles wat je doet en ervaart. Dan word je niet geleefd, maar leef je en zul je ervaren hoeveel rijkdom daar uit voortkomt.

De avonden zijn zo opgezet dat je er thuis zelfstandig mee verder kunt. Het is dan ook belangrijk dat je gedurende deze periode tijd en ruimte

creëert om dagelijks ongeveer een half uur stilte- en aandachtsoefeningen te doen.

Er zijn drie groepen: in Zwolle, in Den Haag en in Enschede.

Zwolle
wo 7, 14, 21 en 28 september, 12 en 26 oktober van 19.30 - 22.00 uur
za 29 oktober van 10.00 - 16.30 uur

Den Haag
di 13, 20 en 27 september, 4, 11 en 25 oktober van 19.30 - 22.00 uur
za 5 november van 10.00 - 16.30 uur

Enschede
di 13, 20 en 27 september, wo 5, di 11 en 25 oktober van 19.30 - 22.00 uur
za 12 november van 10.00 - 16.30 uur

aantal deelnemers maximaal: 14

opleidingskosten € 275 privé; bedrijf € 425;
verblijfkosten € 70 inclusief koffie/thee,
lunch zaterdagen zelf meenemen

inschrijven via onze website; betalen na
ontvangst factuur; zie voor betalings- en
annuleringsvoorwaarden onze website

Groepen en workshops

Je lichaam als bron van wijsheid

drie zaterdagen

Nanske Kuiken

Als kind voelde je je vrij; vrij om te bewegen, te zingen en te huilen als je pijn of verdriet had. Dat vanzelfsprekende contact met ons lichaam raken we in de loop van de tijd vaak kwijt. We worden ons daar bewust van als het gaat kraken; als we kwaaltjes of stress krijgen of als we gevoelloos of vermoeid worden.

Als je lichaam vrij beweegt en een open huis is voor je gevoelens, dan is het een bron van wijsheid. Het lichaam geeft aan wat het nodig heeft en brengt je weer in contact met je verlangens, impulsen en je spontaniteit. Het is een leidraad om vanuit vrijheid te leven.

In drie zaterdagen gaan we rond drie thema's op avontuur; wat heeft je lichaam je te vertellen?

De thema's zijn:

Het contact met jezelf

Hoe is jouw verbinding met je hoofd (je gedachten), je hart (je gevoelens) en je handen (jouw handelingen)?

Oude patronen

Wat heeft zich vastgezet in jouw

bestaan en wil weer vrij worden?

Contact met je omgeving

Hoe kun je vrij en ontspannen in contact staan met de mensen uit je omgeving en tegelijkertijd met jezelf?

de dagen zijn niet apart te volgen

za 15 oktober, 26 november en 21 januari van 10.00 - 16.30 uur; Utrecht, Veeartse-nijstraat 167

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 210 privé; bedrijf € 325; verblijfkosten € 70 inclusief koffie/thee, lunch zelf meenemen

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Tijd voor verandering!

procesgroep op drie woensdagen

Reyke Zwartjes

Heb je het gevoel dat er een verandering nodig is in je bestaan? Wil je graag kijken naar hoe jij op dit moment invulling geeft aan je leven? Is het je overtuiging dat jouw onverdeelde aandacht gewenst is bij de mensen die je lief hebt, maar vind je het lastig dit ook werkelijk te doen? Is het tijd om stil te staan en open te kijken naar waar jij je eigen ontwikkeling belemmert of blokkeert? Allemaal menselijke levensvragen die zich om de zoveel tijd aandienen. Echter, om ze werkelijk te horen en bereid te zijn ze van binnenuit te beantwoorden, is het essentieel dat je er ruimte voor maakt en in beweging komt. We zijn meesters in het behouden van de 'status quo' en het negeren van de levensvragen die met regelmaat in ons oprijzen. Want die kunnen immers tot verandering leiden en ...

Dit traject nodigt je uit om jouw persoonlijke ontwikkeling vol in het licht te zetten. Tijdens drie losse dagen ga je in op welke vragen actueel zijn in je leven en op welke gebieden het tijd is voor verandering. Tijdens

deze dagen is er alle ruimte om je diepgaand te bezinnen. Er is persoonlijke hulp en aandacht en er wordt gebruik gemaakt van dromen, energetisch werk en creatieve middelen.

wo 26 oktober, 16 en 30 november van 10.00 - 16.30 uur; Huizen, Arie Groenevelt-huis

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 210 privé; bedrijf € 325; verblijfkosten € 115 inclusief lunch

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Groepen en workshops

Afscheid en rouw

tweedaagse groep

Arianne Wopereis-Bruijn

In het leven zijn afscheid en rouw onvermijdelijke gegevens. Vroeg of laat verlies je een dierbare waar je afscheid van moet nemen. Tijdens zo'n proces kom je jezelf op een diepgaand niveau tegen. Het is een opgave om de pijn en de rauwheid van het verlies toe te laten; om aanwezig en kwetsbaar te durven zijn en je niet af te sluiten. Als je dit aangaat, kun je door het afscheid heen, je verlangens weer gaan voelen en openstaan voor wat zich vervolgens aandient. Er heeft dan een wezenlijke overgang plaatsgevonden die van grote invloed is op je verdere leven. Ook als het langer geleden is dat je een dierbare hebt verloren, is het belangrijk om hier aandacht aan te geven, omdat het zich diep van binnen altijd door ontwikkelt. Het gaat dan meer om eer bewijzen. Juist door het eren van de dode(n) kan heling plaatsvinden. Wat je van die persoon hebt meegekregen of juist los dient te laten, kan weer ervaren worden. Dit kan een verrijking en verheldering geven in wie je bent, en wat je te doen staat in je leven. We werken door middel van uitwis-

seling, meditatie, visualisaties, dromen en licht energetisch lichaamswerk.

vr 28 oktober 10.00 uur - za 29 oktober 16.00 uur; Barchem, Morgenstern

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 160 privé excl. 19% btw; bedrijf € 250 excl. 19% btw; verblijfkosten € 165 op basis van eenpersoonskamer

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Scheppingskracht van het vrouwelijke

tweedaagse groep

Antien Voigt-Aletrino en Herma Meulenkamp

In deze tijd van drukte, doelgerichtheid en prestatiedrang verdwijnen vrouwelijke kracht en wijsheid naar de achtergrond. Dienstbaarheid, verbinding brengen en open staan voor wat zich aandient worden dikwijls niet als kwaliteiten herkend en op waarde geschat.

De scheppingskracht die voortkomt uit intuïtie, vrouwelijke strijdkracht en grilligheid kan veel vaker aangewend worden. De essentie van het vrouwelijke behelst verschillende kwaliteiten, die we vol in het licht zetten en persoonlijk maken. Op die manier kunnen we het scheppende ervan weer toelaten in onszelf en vormgeven, zowel thuis als op het werk.

Tijdens deze dagen laten we ons inspireren door het vrouwelijke oerprincipe: de drang om het leven door te geven. Daarnaast dienen verschillende vrouwen uit de Bijbel als inspiratiebron zoals Tamar, de wilde vrouw, en Esther, de koningin die innerlijk vertrouwen uitstraalt. Ook putten we uit de wijsheid van

de I Tjing, het Chinese Boek der Veranderingen, dat de werking van het mannelijke en het vrouwelijke als onderwerp heeft.

De themadag die we in het najaar van 2010 gaven vonden we zo'n feest, dat het ons inspireerde tot deze tweedaagse. Ook vrouwen, die daar niet bij aanwezig waren, zijn van harte welkom.

vr 18 november 10.00 uur - za 19 november 16.00 uur; Lochem, Centrum Athanor

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 175 privé; bedrijf € 265; verblijfkosten € 175

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Groepen en workshops

Zijn we nog samen?

tweedaagse groep

Judith Klamer

In iedere relatie zijn er momenten waarop je je kunt afvragen: zijn we nog samen? Soms voel je het antwoord onmiddellijk oprijzen: ja! Maar soms weet je het echt niet meer. De liefde die ooit vanzelfsprekend stroomde, is gestagneerd geraakt. Er is minder intimiteit en nabijheid, je lijkt elkaar niet meer te kunnen bereiken. Veel van wat je voelt en denkt, zeg je niet meer tegen elkaar, en als je wat zegt is er gauw ruzie of onbegrip. In die worsteling met de ander kan je jezelf verliezen. Dan is het nodig om in te keren, te zien waar je staat en te ervaren wat je het liefste wil. Door weer contact te krijgen met jezelf en je verlangens, kun je ook gaan zien wat er tussen jou en de ander speelt en wat jouw aandeel daarin is. Je kunt je dan weer uit gaan spreken en doen wat er gedaan moet worden, in relatie tot de ander. Dat is spannend en vraagt wel moed, om door je eigen beelden en angsten heen toch contact te maken. In de liefdevolle helderheid die dan kan ontstaan, kun je ontdekken of er een hernieuwde verbinding met je

geliefde ontstaat, of dat het tijd is om de ander los te laten en je eigen weg te gaan.

Deze tweedaagse is voor iedereen die worstelt met het samenzijn. Je kunt alleen of met je partner komen.

vr 9 december 10.00 uur - za 10 december 16.00 uur; Groesbeek, De Poort

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 160 privé excl. 19% btw; bedrijf € 250 excl. 19% btw; verblijfkosten € 130

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Met meer vertrouwen de toekomst in

vierdaagse voor jong volwassenen (17-24 jaar) op Ameland

*Herma Meulenkamp en
Bart Spijkerboer*

Wie ben ik en wat past bij mij? Hoor ik erbij? Wat is mijn plaats in deze wereld? Durf ik mezelf te zijn of pas ik mij aan? Dit zijn belangrijke vragen die bij deze fase van je leven horen, maar die je ook verschrikkelijk onzeker kunnen maken. Daardoor kun je bij alles wat je doet gaan twijfelen en soms kan de paniek toeslaan als je voor iets moeilijks staat. Het kan ook zijn dat je ervaringen hebt opgedaan, die alles wat je daarvoor wist, veranderd hebben. Het belangrijkste is dat je durft toe te geven, dat je niet zo zeker van jezelf bent als je wel zou willen en dat je daar echt aandacht aan wilt besteden. Als je dat durft, dan begint er een avontuur waarbij je van tevoren niet weet waar je uit komt. Het brengt je wel dicht bij je eigen wensen en kwaliteiten, waardoor je het vertrouwen in jezelf vergroot. Wil je die uitdaging aangaan en jezelf beter leren kennen, dan ben je van harte welkom op deze prachtige plek dichtbij de zee en het strand. Je krijgt deze dagen een nieuwe blik op jezelf om met meer vertrouwen je toekomst tegemoet te gaan.

do 22 september 15.00 uur - zo 25 september 15.00 uur; Stayokay Ameland

aantal deelnemers maximaal: 12

opleidingskosten totaal minimum tarief € 145 en maximum tarief € 175, afhankelijk van je inkomen; verblijfkosten totaal € 165 (volledig verzorgd arrangement)

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Je eigen weg gaan

via zelfkennis en expressie naar zelfvertrouwen

4 weekenden voor 17-24 jarigen

Herma Meulenkamp, Bertram Lammers, Pieter Loef en Isabelle Schneider

In deze periode van je leven waarin je volwassen wordt, meer verantwoordelijkheid draagt en de bescherming van thuis wegvalt, wil je graag zelf keuzes maken. Hoe doe jij dat eigenlijk? Deze spannende fase van je leven waarin je tot ontplooiing komt, is niet altijd makkelijk. Je hebt al veel geleerd en je voelt dat het nu tijd wordt om meer over jezelf te weten. Durf jij nieuwsgierig te zijn naar jezelf? Welke ideeën, gevoelens en eigenschappen horen bij je en welke heb je je wel aangewend, maar passen eigenlijk niet bij je? Wil je jouw talenten inzetten? Durf je expressie te geven en creatief te zijn? Of kies je liever de bekende en veilige weg? Allerlei vragen waarbij je wel wat hulp en richting kunt gebruiken. Als je dicht bij jezelf blijft en je eigen spoor volgt, dan zal blijken dat je zelfvertrouwen groeit. Heb je behoefte aan een frisse kijk op jezelf? Wil je op speelse wijze, soms lachend, soms huilend, aan de gang met jouw vragen? En dat samen met leeftijdsgenoten?..... Dan ben je van harte welkom om met ons op avontuur te gaan om

je eigen antwoorden te vinden. Als je voor een keuze in studie of werk staat of als je een tussenjaar hebt, kan dit traject heel behulpzaam zijn. Meer inhoud over de blokjes kan je vinden op onze website www.itip.nl onder Jongeren.

14 - 16 oktober, 16 - 18 december, 3 - 5 februari en 16 - 18 maart telkens van vr 20.00 uur - zo 15.00 uur

Huizen, blokhus Het Theater op de Woensberg in oktober; Groesbeek, De Poort in de verdere blokjes

aantal deelnemers: 10 - 12

opleidingskosten totaal minimum tarief € 345 en maximum tarief 425, afhankelijk van je inkomen; verblijfskosten totaal € 450 (verzorgd arrangement; zelf slaapzak, handdoeken en eventueel kussen meenemen)

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Wil je meer informatie of checken of het iets voor je is, neem dan gerust contact op met het ITIP. Ook kun je op de website ervaringen lezen van andere jongeren, die al eens een groep bij ons hebben gedaan: www.itip.nl. Voor aanvang van het eerste blokje, zal één van de begeleiders telefonisch contact met je

opnemen om alvast kennis te maken.

Voor individuele hulp en gesprekken kun je ook terecht bij het ITIP. Het kantoor kan je doorverwijzen, indien mogelijk naar iemand bij jou in de buurt.

Themablokken

voor jong volwassenen

We bieden twee blokken aan voor jong volwassenen, die al eens eerder een activiteit bij ons hebben gevolgd.

Het ene blok gaat over: FAMILIE.
Het andere over: VECHTEN.

Voor meer informatie en data, zie onze website www.itp.nl

Durf je expressie te geven en creatief te zijn of kies je liever de bekende en veilige weg?

Winterintensive

leiding Herma Meulenkamp

Deze intensive vindt plaats in het midden van de winter, als het stil en kaal is buiten en ondergronds de kiemen groeien voor het nieuwe leven. We laten ons inspireren door dit jaargetijde door zelf ook stil te worden, naar binnen te keren en het meest nabije te ervaren. Alle van nature aanwezige hulp kan zo aangewend worden voor het vinden van jouw antwoorden op je levensvragen. Op deze manier worden kiemen gelegd voor nieuwe mogelijkheden in je leven.

Bezieling en innerlijk weten

Patronen en levensstijlen die gericht zijn op zelfbehoud, op veiligheid en het vermijden van pijn, kunnen na verloop van tijd tot een gevangenis worden. Een gevangenis waarin het eigen geweten en de liefdeskracht opgesloten raken. Wij richten ons met deze intensive op mensen die uit hun eigen gevangenis willen breken, om weer een vrij en stromend mens te worden. Mensen met levensvragen, die op een kruispunt staan in hun leven en ernaar verlangen om tijdens de winterzonwende ook een wezenlijke innerlijke wending te maken; om de persoon-

lijkheid toe te wenden naar de ziel.

Levend instrument

Het zal duidelijk zijn dat je in deze intensive niet alleen de kracht van het verlangen ervaart, maar ook de tegenkrachten, die je ervan weerhouden om zonder voorbehoud uitdrukking te geven aan je essentie. Je dient dan ook een zekere stevigheid te hebben om deze spanning goed te kunnen hanteren. Met de hulp die aangereikt wordt, kun je in dit spanningsveld eigen antwoorden vinden. Wie zichzelf zo indringend leert kennen en daar verantwoordelijkheid voor wil dragen, wordt een levend instrument.

Hulp

Niet alleen de begeleiders zijn deze dagen beschikbaar als hulp, ook het kader waarbinnen gewerkt wordt is hulp. Allerlei zaken zoals telefoon, huisgenoten, werk, kunnen je in het gewone leven afhouden van echte aandacht voor datgene wat er in je leeft. In de intensive doorbreken we deze mogelijke conditioneringen en afleidingen, en helpen een aantal regels je om contact te maken met je innerlijk. Daarom is er de eerste

dagen geen communicatie tussen de deelnemers anders dan in de groep en in de persoonlijke sessies. De stilte is een essentieel onderdeel. Ook vragen we je van andere verleidingen zoals alcohol, snoepen, lezen, en contact met de buitenwereld (telefoon, mail, brieven) af te zien. Uiteraard ben je in noodgevallen via onze gastvrouw/heer bereikbaar.

Het team

We werken met een klein team, waarin mensen met verschillende kwaliteiten en vaardigheden samenwerken vanuit dezelfde bezieling. Tijdens de intensive wordt de deelnemer zowel individueel als in groepsverband begeleid. Dit wil niet zeggen dat er voortdurend met mensen gewerkt wordt. Rust en meditatie zijn zeker zo belangrijk. Inzichtgevend werk, lichaamswerk, muziek, tekenen, meditatie en rust zullen elkaar afwisselen.

Als je je voor de intensive inschrijft ontvang je van ons, ter voorbereiding, een aantal vragen over je huidige levenssituatie.

di 6 december 14.00 uur - za 10 december 15.00 uur; Barchem, Morgenstern

aantal deelnemers maximaal: 24

opleidingskosten € 425 privé; bedrijf € 675; verblijfkosten € 650 op basis van tweepersoonskamer

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website www.itip.nl

Individuele begeleiding

Als je behoefte hebt aan individuele hulp, kan je met ons kantoor bellen voor informatie daarover. We hebben een netwerk van mensen, die een individuele praktijk hebben gericht op het begeleiden van mensen met levensvragen. We proberen je dan aan de hand van je vraag heel gericht te verwijzen naar één van onze begeleiders. Omdat die verwijzing op maat is, verstrekken we geen lijst met namen en adressen. Individuele begeleiding kan qua duur variëren van één of enkele gesprekken, tot een geregeld langduriger contact.

We bieden ook specifieke individuele begeleiding, zoals: relatiebegeleiding voor paren, rouwverwerking voor mensen die te maken hebben met verlies, en het coachen van jongeren. Tevens bieden wij begeleiding voor mensen met een chronische ziekte of handicap. Voor meer informatie over deze laatste begeleiding kan je bellen met:

Nanske Kuiken 0575 - 50 34 36 of
Marga Brinkhof 0570 - 59 02 55.

Als je meer wilt weten over onze individuele vormen van begeleiding, kan je ook de website raadplegen: www.itip.nl.

Retraites en bezinningstochten

Bertie Hendriks biedt meditatie-retraites aan. De basis van deze retraites is aandachtsvolle rust en meditatie. De dagen zijn bedding voor reflectie, herstel van energie en het vinden van een hernieuwd startpunt in je leven. Deze retraites zijn ook geschikt voor mensen zonder ervaring met meditatie.

Zomerretraite **Thema: Het licht door de Levensfasen**

Vanuit je verleden loopt een lichtlijn die je richting kan geven in de toekomst. Onder de schillen van manifestatie lag en ligt wie je in essentie bent. Met aandacht en in stilte gaan we op zoek naar het licht van vroeger, om het van daaruit te laten schijnen op een inspirerende toekomst.

di 23 augustus 14.00 uur - za 27 augustus 13.00 uur; Hurwenen, De Hurnse Gaper

we verblijven met een kleine groep in een prachtige boerderij bij een stilte-gebied aan de Waal; je kunt als je wilt je tent meenemen

opleidingskosten privé € 410; bedrijf € 550; verblijfkosten € 275

Bergtocht in Zwitserland

Van 13 - 18 september 2011, biedt Bertram Lammers samen met berggids Betty Hoogeveen, een bezinningstocht aan in de Alpen. De tocht vindt plaats in een prachtig, onbekend gedeelte van de Zwitserse Alpen en is voor iedereen met enige basisconditie goed te lopen. Het hooggebergte is bij uitstek een plek om tot inkeer te komen en het hoogste wat je in je hebt te hervinden. Er zijn nog enkele plaatsen vrij.

Deze retraites en bezinningstochten zijn toegankelijk voor iedereen. Neem voor meer informatie over de bezinningstochten contact op met kantoor.

Woestijntochten in Egypte

Judith Klamer en Gert Stegeman bieden een bezinningstocht aan in de Egyptische woestijn. Je overgeven aan de volledigheid en sereniteit van het woestijnlandschap, is een ontzagwekkend iets. De reis biedt een indringende, helende ervaring waarin gedachten en patronen losgelaten kunnen worden en je in de leegte tot nieuwe keuzes kunt komen. De tocht staat gepland van 11 - 19 november 2011.

Opleidingen

Opleidingen en vervolgtrajecten

Wij bieden drie opleidingen aan: De Driejarige Opleiding, Instrument voor Hulp en de Juiste Maat, alsmede het (vernieuwde) traject het Persoonlijk Jaar. Voor al onze opleidingen en trajecten vinden intakegesprekken plaats, waarin zowel van onze als van jouw kant wordt gekeken of het past. Ook wordt gekeken naar welk aanbod het meest aansluit bij jouw behoefte. Wil je uitgebreidere informatie, kijk op onze website of vraag de studiegids aan via het aanvraagformulier op onze website. Voor de opleiding de Juiste Maat is een aparte folder verkrijgbaar die je, indien gewenst, kunt voorleggen aan je werkgever.

De Driejarige Opleiding

Deze opleiding is voor mensen die hun persoonlijke ontwikkeling serieus willen nemen, en tot in de kern van hun bestaan de stem van hun bezieling wensen te volgen en uit te drukken. In onze Driejarige Opleiding krijg je een diepgaand inzicht in de menselijke dynamiek van bezieling en persoonlijkheid.

We zien deze opleiding als de kernactiviteit van ons geheel. Centraal staat dat wat je in de opleiding ervaart en leert, steeds wordt vertaald naar je concrete leef- en werkwereld en de betekenis die je daarin kunt hebben voor de wereld om je heen. Het Persoonlijk jaar is een goede voorbereiding op de Driejarige Opleiding.

start: oktober 2011

Persoonlijk Jaar - *VERNIEUWD*

Voor mensen die gedurende een bepaalde periode hun licht willen laten schijnen op een terugkerend thema in hun leven, of een dilemma waar ze in verwickeld zijn. Het Persoonlijk Jaar is een open en persoonlijke verkenningstocht naar je innerlijke wereld, waarbij je bekende, maar ook onbekende gebieden tegenkomt. Het is een onderzoek naar jouw eigenheid, specifieke kwaliteiten en beperkingen.

Het programma van het Persoonlijk Jaar is zowel in tijd als in kosten, lichter van opzet gemaakt zodat het toegankelijk is voor meer mensen. Het is inhoudelijk zo afgestemd dat het ook een voorbereiding is op een van onze opleidingen. We werken vanuit een open programma met veel persoonlijke aandacht.

start: oktober 2011 en februari 2012 en in november 2011 ook in België

Instrument voor Hulp

'Hij die meester is, dient ook leerling te blijven'

Voor mensen die met mensen werken en niet alleen hun vaardigheden centraal willen stellen, maar juist zichzelf tot instrument willen ontwikkelen. In deze Tweejarige Opleiding leer je te vertrouwen op het contact dat je met de ander aangaat en hoe je daarin je eigen intuïtie en impulsen kunt volgen. Deze opleiding richt zich op drie terreinen. We richten ons in de eerste plaats op jouw persoonlijke proces. Ten tweede bieden we je een uitbreiding van je vakinhoudelijke bagage en ten derde richten we ons op jouw authentieke ondernemerschap.

start: november 2011

De Juiste Maat

leidinggeven vanuit bezieling

Voor mensen in leidinggevende posities, die een persoonlijk en inspirerend antwoord willen vinden op de verwachtingen en vraagstukken die op hen afkomen. In deze opleiding van ruim een jaar, leer je hoe je jouw leiderschap op een authentieke en ontspannen manier kunt vormgeven. Hoe kun je in alles je bezieling als uitgangspunt nemen en het contact met de mensen om je heen werkelijk aangaan? We helpen je om op deze wijze niet alleen heldere sturing te geven aan anderen, maar ook coachend voor hen aanwezig te zijn.

start: januari 2011 en januari 2012

Vervolgaanbod na de opleidingen

De Dromenopleiding

- nieuw -

Het werken met dromen is een van de pijlers van onze opleidingen. Wie heeft er niet een droom gehad die van grote waarde bleek, een diep contact met het innerlijk teweeg bracht en de ziel aan het woord liet?

Ook heb je begeleiders aan het werk gezien met dromen, waarbij je wellicht de indruk had dat je dat nooit zou kunnen. Toch is dat niet zo. Ook dromen, hoe intuïtief en mysterieus ook, dragen bepaalde wetmatigheden in zich die je kunt gaan herkennen. Door veel dromen van jezelf en anderen te horen en ermee aan het werk te gaan, ontwikkel je je eigen weg in droomuitleg.

Voor meer informatie zie onze website.

Start: november 2011

De Energetische Opleiding

In het najaar van 2011 starten wij met het **Basisjaar** van de **Energetische Opleiding**. In deze opleiding leer je - naast allerlei oefeningen en theorie - de meest essentiële 'vaardigheden' van het werk. Zoals: energetisch kijken en voelen, contact maken en contact houden, impulsen herkennen en volgen, geaard aanwezig zijn. Echter, hoezeer je deze vaardigheden ook kunt leren, voor ons is de essentie van energetisch werk verbonden met een manier van leven, waarin je kiest voor het direct aanwezige contact met jezelf en met de ander. Zodat je steeds meer ten dienste komt te staan van de levensenergie die door jou heen tot uitdrukking wil komen.

In het seizoen 2011-2012 zal er geen Energetisch Verdiepingsjaar zijn; wel de Opleiding Psychodramatische werkvormen. In het seizoen 2012-2013 zal dit omgedraaid worden.

Start: november 2011

De Opleiding Psychodramatische werkvormen

In het najaar 2011 start voor de derde keer ons jaartraject: Psychodramatische werkvormen. Dit is een opleidingsjaar voor mensen die met mensen werken zoals trainers, therapeuten, docenten, groepsbegeleiders en coaches. Je leert spelen in de ruimste zin van het woord zodat je spontaner, creatiever en impulsiever kunt werken en ter plekke ruimte kunt geven aan je eigen ideeën. Je raakt vertrouwd met verschillende methodes en mogelijkheden op het gebied van spel, (psycho)drama, opstellingen en archetypen. En verder maak je kennis met een breed scala aan (speelse) oefeningen die je op jouw eigen manier kunt toepassen in je praktijk.

Een voorwaarde voor deelname is dat je een jaar onze Energetische Opleiding hebt gevolgd.

Start: november 2011

Supervisietraject Energetisch werk

- nieuw -

In het najaar van 2011 starten wij met een traject gericht op de praktijk en de kunst van het geven van sessies, uitgaande van de kracht en de finesses van energetisch werk. Wat hierbij aan bod komt: de mogelijkheid om flink te oefenen, supervisie te ontvangen over de sessies die je geeft (aan de hand van concrete casussen uit de praktijk), nieuwe manieren van werken en het opfrissen van eerder geleerde werkvormen. Het traject bestaat uit zes losse dagen en is voor mensen die in het verleden de Energetische Opleiding, inclusief het verdiepingsjaar of de toenmalige Top-opleiding hebben gevolgd.

Start: oktober 2011

Wat er overblijft is de levendigheid van de directe ervaring.

**Kerstretraite
toegankelijk voor mensen die
eerder een retraite bij Bertie
hebben gevolgd**

Bertie Hendriks

Thema: Eenvoudig leven!

Een bedding van rust en ruimte helpt je om je leven weer in alle eenvoud te zien en te beleven. Stilte, meditatie en bezinning spoelen je geest als het ware schoon. Wat er over blijft is de levendigheid van de directe ervaring en het zien van de keuzes die aan de orde zijn.

Het programma bestaat uit meditatie, gepast lichaamswerk, inleidingen over het thema en creatieve expressie. We zijn deze dagen in stilte.

vr 9 december 14.00 uur - di 13 december 13.00 uur; Schoorl, Heel en Al

opleidingskosten privé € 425; bedrijf € 625; verblijfkosten € 275

**Diepte in je leven
traject over vertrouwen
en godsbesef**

Bas Klinkhamer

Velen van ons hebben een religieus besef, maar geen plaats en tijd waarbij ze dat besef kunnen beleven. Ik wil dit jaar iets betekenen voor mensen die dat vorm willen geven en daar echt de aandacht aan willen geven die het verdient. Voor mensen die zich door het jaar heen willen richten op het Leven, het Licht, God, of welke naam ze ook geven aan het diepste wat ze kennen.

Er is een groep *Mystiek en gebed*, met teksten uit de Bhagavad Gita, het Thomas evangelie en de Hart-sutra uit het Boeddhisme.

En er is een groep *Bijbel en visualisatie*, met aandacht voor het nieuwe en oude testament.

Voorafgaand aan iedere bijeenkomst bestudeer je met een klein groepje een tekst. Op de bijeenkomst wordt deze verdiept. Verder zijn (lichaams) gebed, meditatie en muziek een vast

onderdeel van de bijeenkomsten.

Voor beide groepen is er de mogelijkheid om mee te doen met de Getijdendagen (28 - 31 maart). Deze dagen verdiepen datgene wat in de groepen in gang is gezet.

Voor meer informatie en aanmelding kan je contact opnemen met het kantoor.

‘Het geschenk van je dromen’

‘Het idee om een film over dromen te gaan maken en die op dvd uit te brengen, is ontstaan na mijn ervaringen bij de Dromendokter van de KRO’, vertelt Bas Klinkhamer. ‘Het heeft zoveel ideeën opgeroepen en er was materiaal dat we graag op een andere manier wilden gebruiken: rustiger en met meer uitleg en achtergrond van dromen. Dromen hebben me sinds mijn puberteit diep geraakt. De krachtige beelden heb ik als een deel van mezelf ervaren en tegelijkertijd voelde ik ontzag omdat ik het niet echt kon doorgronden. Maar ook de humor en de duidelijke aanwijzingen, werden een grote hulp in mijn verdere leven. Niet voor niets is het werken met dromen één van de pijlers van onze opleidingen. Na al die jaren werken met dromen, wilde ik graag mijn ervaringen en ideeën over dromen zichtbaar maken in een dvd. Juist in die tijd belde Pieter (van Tuinen) dat hij het leuk zou vinden om een didactische film te maken voor het ITIP en dat dromen zich daar goed voor leenden.’

Na de filmacademie heeft Pieter tien jaar in de film- en televisiewereld ge-

werkt, vervolgens heeft hij het ITIP gevolgd en is hij trainer geworden. ‘Ik hou van de combinatie van film en educatie’, vertelt Pieter, ‘en dat kwam voor mij in dit project mooi samen.’ Bas: ‘Vervolgens heb ik een oproep gestuurd aan mensen om hun dromen over specifieke onderwerpen op te sturen, dat leverde ruim 200 dromen op, dus toen heb ik Nanske gevraagd een voorselectie te maken. Zo is het begonnen, maar al snel bleek dat het meewerken aan deze dvd voor haar een flinke job zou worden. Nanske: ‘Marion Beijer van Icare gaf ons veel adviezen en een voorbeeldraaiboek. Daaruit bleek dat iedere minuut, zelfs secondes, tot in de puntjes zijn voorbereid. Voor ik het wist was ik productieleider van deze dvd-film, een rol die me goed ligt met mijn achtergrond van Technische Bedrijfskunde.’

Pieter: ‘De rolverdeling werd gaandeweg steeds duidelijker: Bas was van de inhoud, de know how, maar ook van de sfeer, hij zag heel duidelijk beelden voor zich. Nanske produceerde en bewaakte de grote lijn en de inhoudelijke kant op de

set. En ik deed de regie, waarin ik met name de vertaler was van de inhoud van Bas naar de vorm, het beeld. Ik wist al snel dat ik met een goeie cameraman wilde werken (Michael Brooke) en met een specifieke camera, omdat er veel mensen in beeld zijn en ik niet wilde dat het beeld te plat werd. Dus we hebben gedraaid met een videocamera met een adapter waar filmrollen op kunnen. Dat levert filmkwaliteit op met een mooie diepte en scherpte.’

‘Wat het maken van deze dvd me gebracht heeft is dat het de dromenwereld heel concreet heeft gemaakt’, vertelt Bas. ‘Ik werk heel intuïtief en gevoelsmatig met dromen en ik vraag me vaak af ‘wat heb ik precies gedaan?’ Dat is in deze dvd zichtbaar en expliciet gemaakt.’ Nanske: ‘Ik heb wel geleerd dat het maken van zoiets veel meer tijd kost dan je denkt. We hebben uit 200 dromen 30 dromen geselecteerd die we in 7 draaidagen in beeld moesten brengen. We hebben 32 uur aan filmmateriaal terug gebracht tot 80 minuten film. Ik was hier helemaal niet in thuis, maar heb in ijltempo geleerd. Het belangrijkste

daarbij was het besef dat elke kleine beslissing zo’n groot effect heeft op de vorm.’ Pieter: ‘Ja, aan alles wat je ziet ligt een beslissing ten grondslag, niks in beeld is toevallig.’ Bas: ‘Terwijl de inhoud van wat de mensen vertellen, juist weer niet doordacht was. Dat ontstond in het moment.’ Pieter: ‘Dat is de kracht van hoe we hebben gewerkt op de set. Dan vertelden mensen hun droom en dan bleken ze ter plekke in het contact met Bas, tot een inzicht te komen dat voor hen ook nieuw was. De aanwezigheid van de camera en het licht, dragen ook bij aan een bepaalde concentratie in het moment.’

Nanske: ‘Wat ik indrukwekkend vond, was dat mensen soms dromen van wel tien jaar geleden vertelden en dat die in het moment weer zo actueel en voelbaar werden.’ Bas: ‘Ik was ook regelmatig erg geraakt, zoals bij een vrouw die vertelde over een ontmoeting in haar droom met haar overleden moeder. Toen ze het vertelde, realiseerde ze zich pas echt dat de pijnlijke dingen die vroeger fout waren gegaan met haar moeder, alsnog geheeld konden worden.’

'Het is een dvd geworden voor mensen die in dromen geïnteresseerd zijn en er al iets van weten of ermee werken. Maar zeker ook voor mensen die wel door dromen geboeid zijn, maar niet weten wat ze ermee kunnen. Dromen zijn een geschenk, maar soms lijkt het alsof er een slot op zit, je begrijpt 'm niet. Naast allerlei achtergronden over dromen, toont de dvd je vijf sleutels hoe je zelf je dromen kunt ontsluiten en leren uitleggen.'

Bas: 'Ik sta wel eens langs het voetbalveld als mijn zoontje speelt en dan vertellen mensen me soms zomaar een droom, die zou ik dan de dvd aanraden.' Nanske: 'Ik zou 'm aan mijn zus geven, die wel meer wil weten, maar niet persé een groep of opleiding wil doen.' Pieter: 'Ik zou 'm aan mijn moeder geven en aan iedereen die ik als mijn vriend beschouw.'

- interview door Marthe van der Noordaa

Vanaf november is de dvd 'Het geschenk van je dromen' te bestellen via www.itip.nl.

A collection of old, weathered tools including axes and hammers with wooden handles and metal heads. The tools are arranged vertically, with some handles painted in red and green. The metal heads are dark and show signs of use and rust. The background is a plain, light-colored wall.

Werk

Organisatie- en loopbaanontwikkeling

Organisatieontwikkeling en Loopbaanbegeleiding

Zoals de opmerkelijke lezer wellicht is opgevallen, is ons aanbod op het gebied van werk weer wat omvangrijker geworden. Dit hangt nauw samen met de ontwikkeling van onze Loopbaankring. Vijftien door ons opgeleide loopbaanbegeleiders in den lande, hebben zich sinds 2007 bij ons aangesloten. Vanuit hun eigen praktijk ondernemen zij steeds meer met ons mee, om dit werkterrein zo krachtig mogelijk vorm te geven, uit te breiden en te bezielen.

Loopbaanbegeleiding is voor ons een belangrijk werkterrein. Vanuit onze jarenlange ervaring in het werken met organisaties, weten we hoe cruciaal het is dat mensen met hun talenten en mogelijkheden in een passende functie werkzaam zijn. Als mensen werk doen wat hen eigenlijk niet past en inspireert, dan uit zich dat ook in de cultuur en in de

stagnaties die daaruit voortkomen. Als mensen wel op de juiste plek zitten, dan verloopt de onderlinge samenwerking over het algemeen gemakkelijker en vloeiender. Niet dat er dan geen problemen zijn, maar wel dat die problemen minder grote vormen aannemen, zich makkelijker laten oplossen en juist dikwijls tot nieuwe wegen leiden. Er is dan een onderstroom van verbondenheid. Mensen weten elkaar dan altijd weer te vinden in de inherente vreugde en liefde voor het primaire proces.

Daarom gaan organisatieontwikkeling en loopbaanbegeleiding voor ons over het algemeen hand in hand. Waar de ingang is dat mensen elkaar niet voldoende vinden, daar dient meestal opschoning plaats te vinden in de samenwerking, maar is het vaak ook aan de orde dat een

aantal mensen van plek dienen te veranderen, of hun functie opnieuw gaan bezielen. En andersom geldt: waar we individuen begeleiden, komt vaak ook de samenhang ter sprake met de patronen die zijn ontstaan in de cultuur van de organisatie.

Vanuit dit perspectief van samenhang tussen persoonlijke ontwikkeling en organisatieontwikkeling bieden we komend najaar de volgende activiteiten aan.

Bezielend leiderschap in deze tijd

Bertram Lammers

Leidinggeven aan mensen in deze tijd vraagt het uiterste, zeker nu veel organisaties moeten inkrimpen, in activiteiten en vaak ook wat betreft medewerkers. Moeilijke keuzes moeten worden gemaakt. Hoe ga je daarin om met de onzekerheid en negatieve emoties, bij jezelf en bij je medewerkers? Hoe geef je dan richting die perspectief biedt? Of mensen zich daarin door jou laten leiden, wordt voornamelijk bepaald door wie je bent en wat je uitstraalt en niet doordat je de baas bent. Het vraagt dat je trouw bent aan jezelf en werkt vanuit bezieling en inspiratie. Ook vraagt het dat je offers kunt brengen en over je ego heen kunt stappen, om dienstbaar te zijn aan het grotere geheel. Over deze authentieke, bezielende en dienstbare stijl van leidinggeven wil ik spreken aan de hand van de volgende thema's: visie hebben en visie waarmaken, vrij omgaan met weerstand, in balans zijn met jezelf, en zicht hebben op je vervormingen. Een lezing voor mensen in leidinggevende posities, en voor mensen die zich meer willen verdiepen in hun persoonlijk leiderschap.

di 4 oktober om 20.00 uur
Utrecht, Centre for Generative Leadership
Nieuwegracht 36 B

kosten € 10; reserveren via onze website

Lezingen

Overgangen in het werk

Erik Schutten

Iedereen kent momenten in het werk waarop je graag iets wilt veranderen of soms zelfs moet. Een nieuwe functie, ander gedrag, geen werk meer, of iets in je persoonlijk bestaan waardoor je niet op de oude voet verder kunt. Het moeilijkste onderdeel van zo'n verandering is de leegte die valt tussen het oude dat losgelaten dient te worden, en het nieuwe dat zich nog niet heeft aangediend. Dan sta je tijdelijk met lege handen. Deze fase van leegte is cruciaal in ieder veranderingsproces en kom je ook tegen in de grote tradities. In het christendom is er het beeld van de woestijn. De boeddhisten kennen het begrip Bardo, wat 'tussenfase' betekent. In de leegte kun je helemaal bij jezelf komen maar krijg je ook met de tegenkrachten van jezelf en je omgeving te maken. Je kunt dan geneigd zijn op te geven of concessies te gaan doen, waardoor het nieuwe niet (geheel) gerealiseerd wordt. Graag spreek ik over de weg door deze leegte heen en wat je daarin tot hulp kan zijn. Dit toegepast op het gebied van werk.

di 8 november om 20.00 uur
Enschede, Het Paradijs
Nicolaas Beetsstraat 48

kosten € 10; reserveren via onze website

Meer werking door minder te doen

Rob Holdrinet

Wie kent het niet, de dagelijkse hectiek waarin we gevangen zitten in de flipperkast van het reageren en moeten. Druk in je handelen, druk in je hoofd. Je vergeet dat je kan vertragen en stilstaan. Als je dat wel doet, kom je tot rust en maak je contact met je essentie. Stilstaan gaat echter niet vanzelf. Er zijn veel verleiders die je motiveren om vooral door te gaan met rennen en presteren. Het vraagt inzet om je bewust te worden van je gewoontepatronen en hiervan af te kicken. En het vraagt moed om het stil te laten vallen en de spanning uit te houden dat er even niks is. Deze avond sta ik met je stil, bij wat er ontstaat als je ruimte maakt voor stilte en rust, en hoe je dit toepast in je dagelijks leven. De lezing gaat over het wonderlijke gegeven dat naarmate je minder doet, de kwaliteit van je handelen groter wordt. Daar waar handelen zijn basis vindt in stilte en rust, wint het aan concentratie en neemt de werking die je hebt toe.

wo 7 december om 20.00 uur
Nijmegen, Cordium
De Ruyterstraat 65
(10 minuten lopen vanaf het station)

kosten € 10; reserveren via onze website

Themadag

Aankondiging

Voor de Stichting *Leeftocht voor onderweg* verzorgt Hans Wopereis op zaterdag 26 november een themadag over zijn boek 'Het licht en de korenmaat; je ziel als werkgever'. Meer informatie en inschrijving zie www.leeftocht.nl.

Het wonderlijke gegeven dat naarmate je minder doet, de kwaliteit van je handelen groter wordt.

Als je afscheid moet nemen van je werk

Marie-Thérèse Pannekoek

Werk is voor de meesten van ons een wezenlijk onderdeel van ons bestaan. Als gevolg van de kredietcrisis gaan veel organisaties failliet of moeten inkrimpen. Het kan zijn dat je daardoor je baan kwijtraakt of binnen jouw organisatie ander werk krijgt. Dat is een ingrijpende gebeurtenis. Hoe maak je die overgang naar ander werk? Als het geen 'vrije' keuze is van jou om te vertrekken of intern van baan te veranderen, hoe voorkom je dat je je betrokkenheid verliest en negatief wordt? Je kunt in wrok omzien en de deur hard achter je dicht slaan. Of je kunt geforceerd positief blijven, en doen alsof er niets aan de hand is. Beide staan een werkelijk creatief antwoord in de weg. Het is de kunst om het verdriet en de frustratie toe te laten, en je tegelijkertijd te openen voor de nieuwe kansen die in zo'n situatie aanwezig zijn. Om mee te bewegen en op dit lot een antwoord te geven, dat recht doet aan wie jij bent.

Op deze dag gaan we onderzoeken waar jij staat in dit proces van afscheid nemen en opnieuw beginnen, en welke creatieve beweging je nu zou kunnen maken.

za 24 september van 10.00 – 16.30 uur
Nijmegen, Thiemeloods
Leemptstraat 30 (vlakbij het station)

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 110 privé; bedrijf € 195;
verblijfkosten € 30 inclusief lunch

inschrijven via onze website; betalen na
ontvangst factuur; zie voor betalings- en
annuleringsvoorwaarden onze website

Spelen met weerstand

*Rob Holdrinet en
Herma Meulenkamp*

*Voor leidinggevendenden, HRM-ers,
trainers en ieder die zelf met weerstand
te maken heeft*

Ieder verandering- en ontwikkelingsproces roept weerstand op. Soms uit zich dat in direct herkenbare vormen, zoals openlijk verzet en actieve tegenwerking. Veel vaker echter uit de weerstand zich subtieleer door bijvoorbeeld de aandacht af te leiden, verwarring te zaaien, terughouding of geveinsde vriendelijkheid. Wie wil veranderen, merkt dat het loslaten van het vertrouwde ook de angst voor het onbekende in ons wakker maakt. Weerstand is de uiterlijke vormgeving daarvan.

Op deze dag zullen we verschillende vormen van weerstand spelenderwijs onderzoeken, om ze te leren herkennen en er ontspannen naar te kunnen kijken. Om oog te krijgen voor de angst die eronder ligt, maar ook om de kwaliteit, waar de weerstand de bescherming van is, aan het licht te brengen. Want weerstand lijkt wel gericht tegen een gevaar buiten ons, maar blijkt bij nader inzien de bescherming van een kwaliteit in ons te zijn. Humor, liefde en op het juiste moment ook kunnen snijden, zijn belangrijke

ingrediënten voor het ophelderen en omkeren van weerstand. Deze dag bieden we je de eerste handvatten om effectief met weerstand om te gaan.

do 17 november van 10.00 – 16.30 uur
Werkhoven, Samaya
Hollandewagenweg 20

aantal deelnemers maximaal: 16

opleidingskosten € 110 privé; bedrijf € 195;
verblijfkosten € 50 inclusief lunch

inschrijven via onze website; betalen na
ontvangst factuur; zie voor betalings- en
annuleringsvoorwaarden onze website

Groepen

Naar een realistisch zelfbeeld

een zelf-assessment traject van tweemaal een dag en één gesprek

Marcel Favier

Dit aanbod is voor mensen die voor nieuwe keuzes staan in hun werk en daarbij objectieve hulp zoeken, om een realistisch beeld van zichzelf te vormen. Een nuttig en inspirerend traject als je van functie gaat veranderen, ter voorbereiding op een sollicitatieperiode of een cruciaal functioneringsgesprek. Of gewoon omdat je nieuwsgierig bent naar jezelf en naar hoe jij je als mens en professional verder kunt ontwikkelen.

Tijdens deze dagen bieden we je twee interactieve manieren aan om je persoonlijkheid en zelfbeeld te onderzoeken.

Op de eerste dag maak je kennis met het vierkant van Carl Jung aan de hand van begrippen als introvert / extravert, denken / voelen en waarnemen / intuïtie. Vervolgens krijg je in een individueel gesprek toelichting op een psychologisch profiel, dat speciaal voor jou is aangemaakt en op de theorie van Jung is gebaseerd ('Insights').

De tweede dag verdiep je, aan de hand van portretfoto's, je zelfkennis door je eigen gezicht te gebruiken als een spiegel van wie je bent. Een

beeldend onderzoek waarbij onvermoede kanten en potentie aan het licht kunnen komen.

Je kan hier zelf op inschrijven, maar je kunt ook je werkgever vragen om de kosten te dragen. Het is immers een zelfwerkzaam en ontwikkelingsgericht alternatief voor de gangbare (en doorgaans kostbare) assessment-trajecten.

vr 7 oktober en 25 november van 10.00 - 16.30 uur; keuzedagen voor gesprek: di 25 of wo 26 oktober of di 1 november aan te geven bij inschrijven

Driebergen-Zeist, Antropia

aantal deelnemers: 8 - 10

opleidingskosten € 300 privé; bedrijf € 570; Insights-profiel en portretfoto's € 225; verblijfkosten € 135 inclusief lunch

inschrijven via onze website; betalen na ontvangst factuur; zie voor betalings- en annuleringsvoorwaarden onze website

Bezieling in je loopbaan

Drie keer per jaar bieden we een groepstraject aan voor mensen die een nieuwe impuls willen geven aan de ontwikkeling van hun werkend bestaan. Het traject is er op gericht je te helpen je werk meer te laten aansluiten bij wie je bent, bij de talenten die je hebt meegekregen, en waar je warm voor loopt. Zodat de splitsing die je kunt ervaren tussen jezelf en je werk kan oplossen, jij meer plezier gaat beleven aan je werk, en je werkgever aan jou.

Het traject bestaat uit minimaal drie individuele sessies en vijf groepsdagen verspreid over enkele maanden.

Thema's die aan bod komen zijn:

- Het verleden; wat heb je van huis uit meegekregen, wat kun je daarvan inzetten en wat dien je los te laten?
- Inzicht in je (werk)biografie en patronen die zich daarin herhalen.
- Het ontdekken van je kwaliteiten en verantwoordelijkheid nemen voor je schaduw.
- Omgaan met de cultuur van de organisatie en het omgaan met tegenkracht en weerstand.
- Presentatie; hoe zet jij je kracht in en hoe laat jij jezelf zien?

Wanneer je interesse hebt kun je contact opnemen met kantoor, waar je ook een aparte folder kunt aanvragen.

Nieuw is dat wij dit traject aanbieden vanuit Utrecht (op doordeweekse dagen) en ook vanuit Deventer (op zaterdagen).

data eerstvolgende groep in Utrecht: wo 21 september, 12 oktober, 9 november, 14 december en woensdag 11 januari

data eerstvolgende groep in Deventer: za 5 november, 3 december, 14 januari, 11 februari en 10 maart

opleidingskosten gehele traject € 795 privé; bedrijf € 1510; verblijfkosten € 150

na afloop van dit traject start er in Utrecht weer een groep; exacte data en kosten vind je op onze website

voor vragen over ons aanbod kun je contact opnemen met onze projectleider van de Loopbaankring Marga Brinkhof, 0570 - 59 02 55 / 06 - 22 05 32 01

Individuele loopbaanbegeleiding

Bezieling in je leraarschap

Voor leerkrachten in het onderwijs bieden wij een speciaal traject aan onder de titel 'Bezieling in je leraarschap'.

Er wordt veel van leraren gevraagd door leerlingen, ouders, leidinggevenden, de overheid. Goede leraren vormen het fundament, het hart van elke school. Hoe zorg je ervoor dat je geïnspireerd blijft in je werk?

'Bezieling in je leraarschap' is een groepstraject voor leraren, die hun eigen inspiratie weer centraal willen stellen en hun vitaliteit willen (her)vinden.

Leerkrachten, teams of scholen die geïnteresseerd zijn, kunnen meer informatie vinden op onze website of direct contact opnemen met onze projectleider Claartje Kocken, 06 - 13 69 36 42.

Stagnatie zien als een betekenis- vol gegeven.

Op onze website kun je zien wie onze loopbaanbegeleiders zijn en vanuit welke plaatsen in het land zij werkzaam zijn. Loopbaanbegeleiding kan gaan over een gewenste verandering in de manier waarop gewerkt wordt, tot aan het vinden van een nieuwe functie binnen of buiten de huidige werkkring, of het herintegreren na een periode van werkloosheid of ziekte. Dit laatste al of niet met gebruikmaking van het budget voor reïntegratie van het UWV. Wij zijn er ook voor mensen die in hun (werkend) bestaan een antwoord moeten zien te vinden op een fysieke of geestelijke beperking, waarmee zij zich in hun leven geconfronteerd weten.

Onze manier van werken onderscheidt zich doordat we de stagnatie waar iemand zich in bevindt, zien als een betekenisvol gegeven waar een nieuwe mogelijkheid tot groei in verborgen ligt. In plaats van proberen ervan af te komen, gaan we er met aandacht naartoe, en blijkt dat juist in de stagnatie de sleutel tot voortgang aanwezig is. We stimuleren mensen deze innerlijke sleutel te vinden en spreken hen aan op hun eigen kracht en verantwoorde-

lijkheid. We werken op organische wijze van binnen naar buiten.

Het unieke van ons aanbod is dat we de individuele begeleiding van de mensen, waar mogelijk, combineren met groepswork. Dit in de vorm van het traject 'Bezieling in je loopbaan', het nieuwe self-assessment traject 'Naar een realistisch zelfbeeld' of een zomer- of winterintensive (zie pagina 14).

voor vragen over onze loopbaanbegeleiders, kun je contact opnemen met onze projectleider van de Loopbaankring Marga Brinkhof, 0570 - 59 02 55

voor meer informatie over loopbaanbegeleiding voor mensen met een beperking kun je contact opnemen met Nanske Kuiken, 0575 - 50 34 36

Opleidingen

Masterclass Bezielend Leiderschap

Hans Wopereis

Een bezinningstraject voor mensen in eindverantwoordelijke posities.

Komend najaar start Hans Wopereis een nieuw jaartraject, speciaal voor mensen die in onze samenleving eindverantwoordelijke posities (directeuren, CEO's, voorzitters van besturen) innemen. Juist een plek met deze verantwoordelijkheid, vraagt van jou om niet enkel de gevestigde continuïteit en belangen te bewaken, maar deze ook dienstbaar te laten zijn aan de vrije geest van de bezieling. Jouw bezieling en die van de mensen aan wie jij leiding geeft. Hoe draag je er zorg voor dat je organisatie zich blijft vernieuwen en ontwikkelen? En wat vraagt het van jou om de innerlijke gewetensstem daarin te blijven horen en volgen? Een oeroude vraag, waarbij we de oeroude verhalen van de aartsvaderen, Abraham, Isaak, Jacob, Jozef en Mozes, en hun vrouwen, als inspiratiebron zullen gebruiken. We gaan op zoek naar wat deze verhalen kunnen zeggen over onze actuele situatie als mens en als leider, en proberen hun diepe zeggingskracht

te bevrijden uit het keurslijf van theologie en oude godsbeelden.

Het traject zal in november van start gaan en bestaat uit een viertal kortere bijeenkomsten (twee zonder overnachting en twee met één overnachting), in combinatie met een retraite van vier dagen waarin vanuit stilte wordt gewerkt. De groepsgrootte is beperkt tot maximaal 16 deelnemers. Het is de bedoeling dat deze vorm het volgend jaar voortgezet wordt zodat er een langdurige, diepgaandere verbinding kan ontstaan. Zo kunnen de deelnemers elkaar inspireren en ondersteunen, en kan er tussen de bijeenkomsten door een beroep gedaan worden op elkaar. In beginsel schrijf je je in voor een jaartraject.

Dit traject is ook geschikt voor mensen die in het verleden de Juiste Maat of de Driejarige Opleiding gevolgd hebben. Voor meer informatie, en/of voor het maken van een afspraak voor een startgesprek, waarin ook vrijblijvend kennisgemaakt kan worden, neem contact op met ons kantoor.

De Juiste Maat en Instrument voor Hulp

In het kader van werk willen wij op deze plaats nog eens de aandacht vestigen op onze opleidingen 'De Juiste Maat, voor mensen in leidinggevende functies' en 'Instrument voor Hulp, voor mensen die met mensen werken'.

Zie voor meer informatie pagina 17 van deze nieuwsbrief en onze website www.itip.nl.

Juist een plek met verantwoordelijkheid vraagt om dienstbaarheid aan de vrije geest van de bezieling.

In Company aanbod

Recentelijk hebben we een nieuw In Company traject ontwikkeld, speciaal voor afdelingen en medewerkers in ondersteunende posities, zoals secretaresses, financieel medewerkers, medewerkers facilitaire dienstverlening, archivariissen. Dit onder de titel: *'Leiding geven aan jezelf en aan je baas; tussen dienstbaar zijn en jezelf opofferen.'*

Werken in een ondersteunende positie vraagt grote dienstbaarheid. In de praktijk slaat deze kwaliteit echter maar al te vaak door in het weg-cijferen van jezelf, een gebrek aan grenzen, en een passieve houding die maakt dat er veel en gemakkelijk geklaagd wordt. In dit traject kijken we naar de wijze waarop je jouw dienstbaarheid kunt vullen met eigen creativiteit en leiderschap. Door meer zicht te krijgen op jouw eigen kracht en werking, zul je in staat zijn de verwachtingen om je heen helder te krijgen. En wordt ook zichtbaar wat er wel van je gevraagd kan worden en wat niet.

Duur en inhoud van dit traject worden afgestemd op de situatie en vragen van de klant. Voor meer informatie neem contact op met Karin van Zandvoort, 06 - 14 16 77 44.

Overig aanbod binnen organisaties

Ons aanbod aan opleidingen, lezingen en workshops rondom thema's van loopbaan- en organisatieontwikkeling, geven we ook vorm binnen organisaties. Dit in de vorm van een inspirerende bijdrage aan een MD programma, interne studiedag, conferentie, aftrap van een belangrijk project, een festiviteit of afscheid. Voor mogelijke thema's zie onze website.

Onze projecten in organisaties

Op dit moment zijn we actief in een breed veld van organisaties, van een grote stedelijke kunstinstelling tot een regionaal politiecorps, en van een gerenomeerd architectenbureau tot een kleine plattelandsgemeente. Sommige projecten zijn langdurig van aard, en zijn vooral opbouwend, ontwikkelend en opleidingsgericht. Andere betreffen kortdurende eenmalige interventies waarin iets doorbroken of opgelost moet worden. In de overheidssfeer gaat het in toenemende mate om het begeleiden van afbouwprocessen en het leidinggeven aan contractie: hoe geef je betekenis en zin aan de pijnlijke bezuinigingsoperaties die gaande zijn, en hoe begeleid je je mensen op een goede manier naar een nieuwe start elders?

Twee actuele projecten willen we op deze pagina's naar voren halen en op een inhoudelijke en toelichtende manier onder de aandacht brengen. Beide projecten beschrijven we vanuit een citaat uit ons boek 'Het licht en de korenmaat; je ziel als werkgever'. Het kenmerkt onze specifieke manier van kijken en werken.

Onze projecten in organisaties

Ontwikkeling van de leider en de organisatie

Een organisatie ontwikkelt zich niet verder dan waar de leider zich in zijn persoonlijke ontwikkeling bevindt. Waar een leider in zijn persoonlijke ontwikkeling een sprong maakt, kan het niet anders dan dat de organisatie hem vroeg of laat volgt. Het is de wet van de synchroniciteit, van collectief bewustzijn: zo boven, zo beneden, en zo beneden, zo boven. (Uit: Het Licht en de Korenmaat, pagina 139)

We kwamen dit principe onlangs tegen bij een klein trainingsbureau. Zij hadden onze hulp gevraagd om een oud patroon van gekibbel en energieverlies in hun vergaderingen, te doorbreken. Omdat we aanvoelden dat er meer speelde, hebben we eerst een aantal medewerkers geïnterviewd om een helder beeld te krijgen van de situatie.

Er kwam aan het licht dat niemand precies wist wie de leiding had over het bureau. De praktische leiding werd erbij gedaan door de langst zittende trainer, maar daar was nooit echt over gecommuniceerd in

het team. En de directeur-eigenaar (pionier en al 35 jaar aan de leiding) was net teruggekomen na een jaar van veel persoonlijke tegenslag. Hij zag er tegenop om de leiding weer op zich te nemen, maar vond dat hij dit wel moest doen: 'Als leider ben je er voor de ander, maar je belast een ander niet met je eigen problemen.' Zijn gevoelens van twijfel over zijn opvolging, drukte hij weg. Deze persoonlijke inperking lag als een verstikkende schaduw over de teamvergaderingen: het moest rationeel en inhoudelijk blijven, met alle frustraties van dien.

We hebben ieder teamlid aan het woord gelaten over hoe hij/zij zich voelde binnen het bedrijf. Dat maakte veel teruggehouden energie los. En als laatste in de groep, sprak de directeur zich vrij uit over zijn zorgen en worsteling. Een zucht van opluchting ging door het collectief omdat juist hij zo persoonlijk werd.

We deden vervolgens een aantal oefeningen die hem en het geheel betroffen. Zo konden ze samen

weer de kracht gaan ervaren waarop gebouwd kon worden. Vervolgens kon hij met het volste vertrouwen en in afstemming met zijn team, de dagelijkse leiding in handen leggen van zijn tweede man. Nu het vacuum in het leiderschap is opgeheven, staat het bureau aan de vooravond van een nieuwe sprong in haar ontwikkeling.

Een van de teamleden over onze aanpak: *'Het meest zijn me de momenten bij gebleven waarop er persoonlijk met een van ons iets is uitgewerkt. Het werkte als een soort gootsteenontstopper: je heft iets op bij één iemand en dat had als effect dat het in het hele team weer ging stromen. Mensen zijn weer verbonden, er vindt weer een bepaalde hechting plaats. Dat mijn directeur zich zo uitsprak riep veel compassie in me op; ik wil er graag voor hem zijn. En de vragen rondom de leidinggevende taken zijn onverwacht snel opgehelderd. We staan aan een nieuw begin.'*

Iedere
persoon is
een schakel
aan dezelfde
ketting
en op deze
manier een
onmisbaar
onderdeel.

De organisatie als kring

'Het mooie van het beeld van de kring is dat het niet alleen ruimte laat voor gelijkwaardigheid, maar ook voor diversiteit en eigenheid. Allen kunnen naast elkaar als complementaire elementen bestaan. Iedere persoon is een schakel aan dezelfde ketting en op deze manier een onmisbaar onderdeel. Een ketting die bovendien zo sterk is als de zwakste schakel.'
(Uit: *Het Licht en de Korenmaat*, pagina 130)

We zijn gevraagd om een gezelschap van schooldirecteuren te begeleiden in hun onderlinge samenwerking. Zij vormen met elkaar een overkoepelende stichting van katholieke basisscholen in het zuiden van het land. Vlak voor de eerste teambijeenkomst legt een van de directeuren zijn functie neer. Het gaat al heel lang niet goed met hem en bijna niemand weet het. Een van de deelnemers zegt: 'Hoe kan het toch dat we zo veel samenwerken en zo weinig persoonlijk met elkaar delen?' Dat inzicht helpt deze directeuren zich meer tot elkaar te

richten. Ze waren altijd gewend om hun eigen school te runnen, maar nu moeten ze meerdere scholen tegelijk aansturen. Nieuw is ook dat ze zijn gaan werken onder de aansturing van het College van Bestuur van de stichting. Zoals de voorzitter van dit College aangeeft: 'Mensen in het onderwijs, van leraar tot directeur, zijn gewend het allemaal zelf te doen. Zo zit ieder op zijn eiland. Deze gebeurtenis helpt om meer interesse in elkaar te gaan tonen.'

De begeleiding door het ITIP is begonnen met drie gespreksconferenties, waar een ieder vertelt hoe het eigenlijk met hem of haar gaat. Een voorzichtige start, waarin mensen meer zichtbaar worden en de behoefte om te delen verder groeit, zowel vakinhoudelijk als persoonlijk. De dagen worden als inspirerend en bemoedigend ervaren, omdat er gewerkt wordt aan het onderlinge vertrouwen en contact. Vervolgens zijn we op verschillende manieren doorgedaan met het versterken van de verbinding en de onderlinge relaties. Zo zijn er koppels gevormd

die bij elkaar terecht kunnen voor inhoudelijke en persoonlijke steun. In de vorm van intervisie leren de schooldirecteuren om elkaar te adviseren en te coachen. Ze gaan bij elkaar op werkbezoek en geven hun bevindingen aan elkaar terug door middel van presentaties. Zo leren ze gericht feedback te geven en durven ze ook steeds meer andere kanten van zichzelf te laten zien. Het helpt enorm dat de twee leden van het College in het proces voorop gaan.

De voorzitter van het College over het resultaat tot nu toe: *'Mensen zijn persoonlijker over zichzelf en naar elkaar geworden. Het persoonlijk leiderschap groeit en de gezamenlijke verantwoordelijkheid neemt toe. Bovendien passen ze de opgedane inzichten ook toe binnen hun eigen schoolteams.'*

ITIP
school voor leven en werk

Marspoortstraat 16
7201 JC Zutphen

telefoon: 0575 - 510 850
e-mail: opleiding@itip.nl
internet: www.itip.nl

directie
Bertie Hendriks
Bas Klinkhamer
Hans Wopereis

secretariaat
Annemieke Ros
Juria Wassink
Karin van Zandvoort
Marion de Goeij-Obers

redactie
Marthe Klinkhamer-van der
Noordaa

grafisch ontwerp
liek in vorm

fotografie
Hapé Smeele, Caroline Schröder

drukwerk
Drukkerij Vos

Onze algemene voorwaarden staan vermeld op onze website www.itip.nl. Inschrijven voor deelname aan lezingen en activiteiten via onze website; bel voor meer informatie ons kantoor 0575 - 510 850.

Om ons voor overbodige kosten en u voor ongewenste informatie te behoeden, wilt u ons even bellen of mailen als toezending van de nieuwsbrief niet meer op prijs wordt gesteld?

Tot besluit

Waarom zingen ze toch?

Wij hebben het unieke vermogen om een eigen werkelijkheid te scheppen. Dit in uiterst concrete zin, dat we met allerlei materialen tastbare dingen kunnen maken. Maar ook in psychologische zin: we zijn in staat beelden te maken over het bestaan, die vervolgens tot realiteit worden. Het wordt zo prachtig en licht als we denken, of zo lelijk en duister. Ons scheppend vermogen is zo krachtig, dat we zelfs in staat zijn om de werkelijkheid om ons heen volkomen tegengesteld te zien aan wat hij feitelijk is. We kunnen van een hemel een hel maken.

Dit gegeven wordt mooi geïllustreerd door het Joodse verhaaltje over twee mannen, die helemaal achteraan de stoet lopen ten tijde van de uittocht uit Egypte. Net als iedereen waren zij als slaven te werk gesteld geweest aan de oevers van de Nijl, waar ze ploeterend in de modder, eindelijk tichelstenen moesten fabriceren. Nu lopen ze door het wonder van de opengespleten Rode zee en bewegen ze zich, met links en rechts een muur van water, wederom over een modderige ondergrond. Nog geen vijf minuten zijn ze onderweg of ze beginnen te klagen: 'Lopen we wéér door die modder.' 'We hadden net zo goed in Egypte kunnen blijven!' En zo gaat het door: 'Wat is die Mozes er voor eentje dat hij ons hierheen leidt?' En: 'Die lui daar verderop, waar de weg omhoog loopt, waarom zingen ze in hemelsnaam van die dankliederen?'

Omgeven door hulp, levend in een zee van wonderen, kunnen we ons blindstaren op onze eigen beperkte werkelijkheid. We kunnen klagen waar dankbaarheid ons zou sieren, of ons geïsoleerd en in de steek gelaten voelen terwijl onze omgeving met open armen staat te wachten. We kunnen ons fixeren op dat spoortje van afwijzing in de stem van de ander, terwijl zijn intenties liefdevol zijn. Voor we het beseffen zitten we in een bekende groef en creëren we een voorspelbare

en benauwde werkelijkheid. Al geeft het uitzichtloze klagen tijdelijk houvast, er openen zich dan geen nieuwe wegen in je bestaan.

Als je je er echter voor openstelt, kun je het wonder overal zien. Laat je jouw beperkende beelden en overtuigingen over het bestaan los, dan kun je zien hoe je gedragen wordt daar waar je dacht het alleen te moeten doen. Dan opent zich, voorbij het oordelend denken, een grotere wereld die toegang geeft tot onverwachte hulp en vreugde.

Nieuwe wegen kunnen zich openen in dat wat van binnenuit komt of van buitenaf. Van binnenuit in je dromen, 'de engelen' die je krijgt in de nacht, of in de spontane inzichten en ideeën die je intuïtief binnenvallen. Van buitenaf in de betekenis die gegeven kan worden aan dat wat je toevalt: van de spontane ontmoetingen, tot aan de gelukjes en ongelukjes.

Terugkijkend op je bestaan kun je zo zien dat zelfs het meest ongewenste, hulp is geweest. Tegenslag als hulp om je sterker te maken, verdriet om je mededogen te wekken en mislukkingen om je te helpen nederig te zijn.

Als je dit voor jezelf kunt beamen en ziet dat er altijd hulp en behoeding aanwezig was, zul je meer vanuit vertrouwen kunnen leven. Je zicht wordt opener en weidser. Gelukkig gingen de twee mannen in het verhaal niet zo op in hun geklaag, dat ze het zingen van de dankliederen niet meer hoorden. Bij de waarneming van een andere wereld kan een nieuwe weg beginnen.